BREITHIÚNAS NA CÚIRTE (an Ceathrú Dlísheomra)

18 Nollaig 2025*

(Tarchur chun réamhrialú – Treoir 2011/7/UE – Cur in aghaidh íocaíochtaí déanacha in idirbhearta tráchtála – Airteagal 3(1) agus (3)(a) – Ús ar íocaíocht dhéanach – Airteagal 6(1) agus (2) – Cúiteamh as costais aisghabhála – Coinníollacha – Reachtaíocht náisiúnta lena bhforáiltear do fhrithcháireamh éileamh cómhalartach trí dhearbhú a bhfuil éifeacht chúlghabhálach aige – Múchadh comhuaineach éileamh suas go dtí an tsuim is ísle – Éifeachtaí ar ús agus ar chúiteamh)

I gCás C-481/24,

IARRAIDH ar réamhrialú faoi Airteagal 267 CFAE ó Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie (an Chúirt Dúiche, Cathair Várs, an Pholainn), trí bhreith an 26 Meitheamh 2024, a fuarthas ag an gCúirt an 10 Iúil 2024, sna himeachtaí

E. sp.j.

v

C. sp. z o.o.,

tugann AN CHÚIRT (an Ceathrú Dlísheomra),

agus í comhdhéanta mar seo a leanas: I. Jarukaitis, Uachtarán Dlísheomra, K. Lenaerts, Uachtarán na Cúirte, ag gníomhú mar Bhreitheamh den Cheathrú Dlísheomra, M. Condinanzi, N. Jääskinen, agus R. Frendo (Rapóirtéir), Breithiúna,

Abhcóide Ginearálta: D. Spielmann,

Cláraitheoir: M. Siekierzyńska, Riarthóir,

ag féachaint don nós imeachta i scríbhinn agus tar éis éisteacht an 14 Bealtaine 2025,

tar éis breithniú a dhéanamh ar na barúlacha arna dtíolacadh thar ceann na bpáirtithe seo a leanas:

– C. sp. z o.o., ag P. Wróblewska, adwokat,

– Rialtas na Polainne, ag B. Majczyna, E. Buczkowska agus D. Lutostańska, i gcáil Gníomhairí,

– Rialtas na Beilge, ag S. Baeyens agus P. Cottin, i gcáil Gníomhairí,

* Teanga an cháis: an Pholainnis.

– Rialtas na Gearmáine, ag J. Möller, M. Hellmann, R. Kanitz agus J. Simon, i gcáil Gníomhairí,

– Rialtas na hÍsiltíre, ag M. K. Bulterman agus C. S. Schillemans, i gcáil Gníomhairí,

– an Coimisiún Eorpach, ag D. Milanowska agus M. Owsiany-Hornung, i gcáil Gníomhairí,

tar éis éisteacht le Tuairim an Abhcóide Ghinearálta ag éisteacht an 1 Lúnasa 2025,

an Breithiúnas seo a leanas:

Breithiúnas

1 Baineann an iarraidh ar réamhrialú le léiriú ar Airteagal 3(1) agus (3)(a) agus Airteagal 6(1) agus (2) de Threoir 2011/7/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 maidir le cur in aghaidh íocaíochtaí déanacha in idirbhearta tráchtála (IO 2011 L 48, lch. 1).

2 Rinneadh an tarchur le linn imeachtaí idir an chuideachta E. sp.j. agus an chuideachta C. sp. z o.o. maidir le diúltú íocaíocht a dhéanamh bunaithe ar fhritháireamh dá n-éilimh chómhalartacha, arna ndéanamh trí dhearbhú a bhfuil éifeacht chúlghabhálach aige.

An dlí lena mbaineann

Dlí an Aontais Eorpaigh

3 Luaitear an méid seo a leanas in aithrisí 3 agus 12 de Threoir 2011/7:

‘(3) I gcás idirbhearta tráchtála idir oibreoirí eacnamaíocha nó idir oibreoirí eacnamaíocha agus údaráis phoiblí, déantar go leor íocaíochtaí tráth is déanaí ná mar a comhaontaíodh sa chonradh nó mar a leagadh síos sna coinníollacha ginearálta tráchtála. [...] Bíonn tionchar diúltach ag na híocaíochtaí déanacha sin ar leachtacht na ngnóthas agus fágann siad gur deacra bainistíocht airgeadais a dhéanamh orthu. Bíonn tionchar acu freisin ar a n-iomaíochas agus a mbrabúsacht nuair is gá don chreidiúnaí maoiniú seachtrach a fháil de thoradh íocaíocht dhéanach. [...]

[...]

(12) Is ionann íocaíochtaí déanacha agus sárú ar chonradh atá tarraingteach ó thaobh airgeadais de d’fhéichiúnaithe i bhformhór na mBallstát, mar gheall ar ús ar íocaíochtaí déanacha a sonrascadh a bheith íseal nó gan a bheith ann agus/nó mar gheall ar nósanna imeachta achomhairc malla. [...]’ [Aistriúchán neamhoifigiúil]

4 Foráiltear le hAirteagal 1(1) den Treoir sin:

‘Is é is aidhm don Treoir seo cur in aghaidh íocaíochtaí déanacha in idirbhearta tráchtála, chun feidhmiú cuí an mhargaidh inmheánaigh a áirithiú, agus ar an gcaoi sin iomaíochas gnóthas [...]’

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

5 De réir Airteagal 2 den Treoir sin:

‘Chun críocha na Treorach seo:

1) ciallaíonn “idirbhearta tráchtála” idirbhearta idir gnóthais nó idir gnóthais agus údaráis phoiblí as a dtagann seachadadh earraí nó soláthar seirbhísí ar luach saothair;

[...]

4) ciallaíonn “íocaíocht dhéanach” íocaíocht nach ndéantar laistigh den tréimhse íocaíochta chonarthach nó reachtúil agus i gcás ina gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar síos in Airteagal 3(1), [...];

5) ciallaíonn “ús ar íocaíocht dhéanach” ús reachtúil ar íocaíocht dhéanach nó ús ar ráta arna chomhaontú idir gnóthais, faoi réir Airteagal 7;

[...]

8) ciallaíonn “suim atá dlite” an phríomhshuim ba cheart a íoc laistigh den tréimhse íocaíochta chonarthach nó reachtúil, lena n-áirítear na cánacha, dleachtanna, tobhaigh nó muirir is infheidhme atá sonraithe sa sonrasc nó san iarraidh choibhéiseach ar íocaíocht;

[...]’

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

6 Foráiltear le hAirteagal 3 de Threoir 2011/7:

‘1. Áiritheoidh na Ballstáit, in idirbhearta tráchtála idir gnóthais, go mbeidh an creidiúnaí i dteideal úis ar íocaíocht dhéanach gan gá le meabhrúchán, i gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha seo a leanas:

(a) tá a oibleagáidí conarthacha agus na hoibleagáidí conarthacha dá bhforáiltear sa dlí comhlíonta ag an gcreidiúnaí; agus

(b) nach bhfuair an creidiúnaí an tsuim atá dlite in am, mura rud é nach bhfuil an féichiúnaí freagrach as an moill.

[...]

3. I gcás ina gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach i mír 1, áiritheoidh na Ballstáit an méid seo a leanas:

(a) go bhfuil an creidiúnaí i dteideal úis ar íocaíocht dhéanach ón lá tar éis dháta nó dheireadh na tréimhse le haghaidh íocaíochta atá socraithe sa chonradh;

[...]

5. Áiritheoidh na Ballstáit nach rachaidh an tréimhse le haghaidh íocaíochta a leagtar síos sa chonradh thar 60 lá féilire, mura bhfuil sé sonraithe go sainráite ar bhealach eile le conradh agus ar choinníoll nach ionann sin agus mí-úsáid fhollasach maidir leis an gcreidiúnaí [...]'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

7 De réir Airteagal 6(1) agus (2) den Treoir sin:

'1. Áiritheoidh na Ballstáit, i gcás ina dtiocfaidh ús ar íocaíocht dhéanach chun bheith iníoctha in idirbhearta tráchtála i gcomhréir le hAirteagal 3 [...], go mbeidh an creidiúnaí i dteideal suim shocraithe [EUR] 40 a fháil ón bhféichiúnaí, ar a laghad.'

2. Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh an tsuim shocraithe dá dtagraítear i mír 1 iníoctha gan gá le meabhrúchán agus mar chúiteamh ar chostais aisghabhála an chreidiúnaí féin.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

Dlí na Polainne

An Cód Sibhialta

8 Foráiltear mar a leanas in Airteagal 498 den ustawa – Kodeks cywilny (an Dlí lena mbunaítear an Cód Sibhialta), an 23 Aibreán 1964 (Dz. U. de 1964, mír 93) sa leagan is infheidhme maidir leis an díospóid sna príomhimeachtaí ('an Cód Sibhialta'):

'1. Más féichiúnaithe agus creidiúnaithe i leith a chéile iad beirt ag an am céanna, féadfaidh gach duine acu a n-éileamh i gcoinne éileamh an pháirtí eile a fhritháireamh, más airgead nó earraí cineálacha den cháilíocht chéanna is cuspóir don dá éileamh, agus má tá an dá éileamh dlite agus más féidir iad a fhorfheidhmiú os comhair cúirte nó comhlacht Stáit eile.

2. Is é éifeacht an fhritháirimh go bhfritháirítear an dá éileamh in aghaidh an éilimh níos ísle.'

9 Foráiltear don mhéid seo a leanas le hAirteagal 499 den chód sibhialta sin:

'Déanfar an fhritháireamh trí dhearbhú don pháirtí eile. Beidh éifeacht chúlghabhálach ag an dearbhú ón uair a bhí an fritháireamh indéanta.'

An Dlí maidir le moilleanna iomarcacha

10 Foráiltear le hAirteagal 1 den ustawa o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (an Dlí chun dul i ngleic le moilleanna iomarcacha ar idirbhearta tráchtála) an 8 Márta 2013 (Dz. U. de 2013, mír 403), lenar trasuíodh Treoir 2011/7 i ndlíchóras na Polainne, sa leagan is infheidhme maidir leis an díospóid sna príomhimeachtaí ('an Dlí maidir le moilleanna iomarcacha'):

'Sainítear leis an dlí seo cearta speisialta an chreidiúnaí agus oibleagáidí an fhéichiúnaí maidir le tréimhsí íocaíochta in idirbhearta tráchtála, éifeachtaí neamhchomhlíonadh na n-oibleagáidí sin agus an nós imeachta a bhaineann le moill iomarcach ar íocaíochtaí.'

11 Foráiltear le hAirteagal 4 den Dlí sin:

‘Chun críocha an Dlí seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

[...]

(3) ciallaíonn “ús reachtúil ar íocaíocht dhéanach in idirbhearta tráchtála”:

[...]

(b) ús de mhéid atá cothrom le ráta tagartha Bhanc Náisiúnta na Polainne móide 10 bpointe céatadáin;

[...]’

12 Foráiltear le hAirteagal 7(1) den Dlí sin:

‘In idirbhearta tráchtála, cé is moite d’idirbhearta inar eintiteas poiblí é an féichiúnaí, beidh an creidiúnaí i dteideal, gan fógra foirmiúil, ús reachtúil a fháil ar an moill ar idirbhearta tráchtála, mura rud é gur chomhaontaigh na páirtithe ar ús níos airde, le haghaidh na tréimhse ón lá dliteanais na híocaíochta go dtí dáta na híocaíochta, má chomhlíontar na coinníollacha seo a leanas go carnach:

(1) gur chomhlíon an creidiúnaí a chuid oibleagáidí conarthacha;

(2) nach bhfuil íocaíocht faighte ag an gcreidiúnaí laistigh den tréimhse a shonraítear sa chonradh.

[...]’

13 De réir Airteagal 10(1) den Treoir sin:

‘Ón dáta a gheobhaidh sé an teideal úis dá dtagraítear in Airteagal 7(1), beidh an creidiúnaí i dteideal cúiteamh ar chostais aisghabhála a fháil ón bhféichiúnaí, gan fógra foirmiúil, arb ionann é agus méid:

(1) EUR 40, i gcás nach mó méid na híocaíochta ná 5000 zloty de chuid na Polainne ((PLN), (thart ar EUR 1 175);

(2) EUR 70, i gcás inar mó méid na híocaíochta ná 5000 (PLN (thart ar EUR 1 175)) ach níos lú ná 50 000 (PLN (thart ar EUR 11 750));

[...]’

An díospóid sna príomhimeachtaí agus an cheist a tharchuirtear le haghaidh réamhrialú

14 Tá 10 n-éileamh ag Cuideachta E. i gcoinne Chuideachta C., a eascraíonn as feidhmíocht seirbhísí iompair ar eisigh sí sonraisc ina leith ina leagtar amach sprioc-amanna íocaíochta a chuaigh in éag idir mí Feabhra agus mí Mheán Fómhair 2022.

15 Ós rud é nár shocraigh Cuideachta C. a fiacha laistigh de na tréimhsí forordaithe, thionscain Cuideachta E. caingean le haghaidh íocaíochta os comhair Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie (an Chúirt Dúiche, Cathair Vársá, an Pholainn), an chúirt a rinne an tarchur.

16 Iarrann Cuideachta E. go n-íocfar (i) PLN 26 715.60 (thart ar EUR 6 280) i leith mhéid iomlán na n-éileamh ar íocaíocht a eascraíonn as na sonraisc sin, móide, de bhun Airteagal 7 den Dlí maidir le moilleanna iomarcacha, ús arna ríomh ar gach éileamh neamhíoctha, ar an ráta a leagtar síos in Airteagal 4(3)(b) den Dlí sin, agus (ii) PLN 1 997.29 (thart ar EUR 470) mar chúiteamh ar chostais aisghabhála, i gcomhréir le hAirteagal 10 den Dlí sin, mar gheall ar íocaíocht dhéanach gach ceann de na héilimh sin.

17 Áitíonn Cuideachta C. gur cheart an chaingean a dhíbhe. Áitíonn sé gur íoc sé PLN 1 697.40 (thart ar EUR 400) le Cuideachta E. agus, le doiciméad dar dáta an 2 Meán Fómhair 2022, go ndearna sé dearbhú fritháirimh, i gcomhréir le hAirteagail 498 agus 499 den Chód Sibhialta, ar mhéid PLN 25 018.20 (thart ar EUR 5 880). Measann Cuideachta C. gur íoc sí méid iomlán de PLN 26 715.60 (thart ar EUR 6 280) dá bhrí sin agus go gcuirtear a fiach ar ceal dá bhrí sin.

18 Bhí an ráiteas fritháirimh sin bunaithe ar éileamh ar dhamáistí a bhí ag cuideachta C. i gcoinne chuideachta E. mar gheall ar scriosadh, le linn oibríocht iompair a rinne cuideachta E., na n-earraí a chuir cuideachta C. ar a hiontaoibh. Chuaigh an spriocdháta chun an fiachas sin a íoc, mar a shocraigh Cuideachta C. i litir fógra fhoirmiúil an 15 Feabhra 2022, in éag an 7 Márta 2022.

19 Míníonn an chúirt a rinne an tarchur, ar an gcéad dul síos, cé nár bhain an dearbhú fritháirimh ach leis na príomhshuimeanna is iníoctha ag gach ceann de na cuideachtaí lena mbaineann, áitíonn Cuideachta C., ón 7 Márta 2022, gur chaill Cuideachta E., de bhua na héifeachta aisghníomhaí a ghabhann le hAirteagal 499 den Chód Sibhialta a ghabhann le dearbhú den sórt sin, an ceart chun ús a éileamh agus an cúiteamh dá bhforáiltear, faoi seach, in Airteagal 7(1) agus Airteagal 10(1) den Dlí maidir le moilleanna iomarcacha. Níor tháinig ach ceann amháin de na 10 n-éileamh ó Chuideachta E chun cinn roimh an dáta sin.

20 Ar an dara dul síos, níor dhiúltaigh Cuideachta E. dliteanas i leith an damáiste a líomhain Cuideachta C., ach chuir sí i gcoinne fhíoréifeachtacht an dearbhaithe fritháirimh agus mhéid an damáiste sin. Sonraíonn an chúirt a rinne an tarchur go bhfuil an chuid den damáiste sin nach gcumhdaítear leis an dearbhú sin ina hábhar d'imeachtaí eile atá ar feitheamh os a comhair.

21 Measann an chúirt sin, sa chás sna príomhimeachtaí, go n-eascraíonn an cheist maidir leis an éifeacht ar na cearta a eascraíonn as an Dlí maidir le moilleanna iomarcacha ar an éifeacht chúlghabhálach a shanntar le hAirteagal 499 den Chód Sibhialta do dhearbhuithe fritháirimh.

22 Sonraíonn an chúirt a rinne an tarchur go mbunaítear leis an bhforáil sin ficsean dlíthiúil ar dá réir a bheidh éifeacht chúlghabhálach ag an dearbhú fritháirimh ón tráth ab fhéidir fritháireamh a dhéanamh, is é sin le rá, i gcás ina bhfuil éileamh an duine a dhéanann an dearbhú sin dlite mar thoradh ar dhul in éag na tréimhse íocaíochta. Mar sin féin, i dtuairim na cúirte a rinne an tarchur, d'fhéadfadh an éifeacht chúlghabhálach sin Airteagal 3(1) agus (3)(a) agus Airteagal 6(1) agus (2) de Threoir 2011/7 a shárú.

23 I ndáil leis sin, tugann an chúirt a rinne an tarchur faoi deara, ar an gcéad dul síos, gurb é atá i gceist leis an éifeacht chúlghabhálach sin ná cailleadh an chirt chun ús a éileamh, ach cúiteamh as costais aisghabhála freisin. Cé go bhféadfadh baint a bheith ag na costais sin le roinnt éileamh

agus, dá bhrí sin, go mbeadh siad iníoctha roinnt uaireanta, féadfar iad a mhúchadh le héileamh cómhalartach aonair, nach bhféadfadh na costais sin a bheith iníoctha ina leith ach aon uair amháin. D'fhéadfadh cás den sórt sin dochar a dhéanamh do cheann de na creidiúnaithe.

24 Ar an dara dul síos, tugann an chúirt sin dá haire go n-eascraíonn ús níos airde as na héilimh a chumhdaítear le Treoir 2011/7, mar gheall ar a gcineál conarthach, ná éilimh eile, amhail éileamh Chuideachta C. ar dhamáistí, ar féidir brath air mar thaca le dearbhú fritháirimh.

25 Ar an tríú dul síos, sonraíonn an chúirt a rinne an tarchur gur sásra é fritháireamh a aithnítear i roinnt córais dlí náisiúnta a d'fhéadfadh a shaintréithe a shainiú ar bhealaí éagsúla, go háirithe maidir le haon éifeacht chúlghabhálach agus na hiarmhairtí don cheart chun ús a éileamh ar íocaíocht dhéanach agus an cúiteamh íosta dá bhforáiltear sa reachtaíocht náisiúnta lena dtrasuítear Treoir 2011/7. Tá éagsúlachtaí den sórt sin contrártha do 'phrionsabal an chomhchuibhithe'.

26 Ar an gceathrú dul síos, sonraíonn an chúirt a rinne an tarchur, i gcás ina gcuirtear isteach an dearbhú fritháirimh tar éis dhul in éag na tréimhse ar ag a deireadh a bheidh éilimh an duine dá dtagraítear sa dearbhú sin iníoctha, go bhféadfadh bearta a bheith déanta ag an duine sin cheana féin chun na fiacha sin a aisghabháil, gan a fhios a bheith aige go dtarlódh fritháireamh ina dhiaidh sin, rud a chuirfeadh cosc air aisíocaíocht na gcostas a bhaineann leis an aisghabháil sin a fháil.

27 Sna himthosca sin, chinn Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie (an Chúirt Dúiche, Cathair Várs á) bac a chur ar na himeachtaí agus an cheist seo a leanas a tharchur chuig an gCúirt Bhreithiúnais le haghaidh réamhrialú:

'An bhfuil léiriú le déanamh ar Airteagal 3(1) agus (3)(a) chomh mhaith le hAirteagal 6(1) agus (2) de Threoir [2011/7] amhail go gcuirtear cosc leo ar reachtaíocht náisiúnta lena bhforáiltear dó nach bhfuil ús reachtúil ar riaráistí agus cúiteamh i leith costais aisghabhála dlite don chreidiúnaí, i gcás, ar éag don teorainn ama le haghaidh íocaíochta arna leagan amach sa chonradh, inar chomhlíon an féichiúnaí éileamh an chreidiúnaí trí fhritháireamh a bhfuil éifeacht chúlghabhálach aige trí bhíthin feidhmiú dlí a luaithe is indéanta an fritháireamh sin?'

Breithniú ar an gceist a tharchuirtear le haghaidh réamhrialú

28 Lena ceist aonair, fiafraíonn an chúirt a rinne an tarchur, go bunúsach, an gá Airteagal 3(1) agus (3)(a) agus Airteagal 6(1) agus (2) de Threoir 2011/7 a léiriú sa chaoi go gcuirtear cosc leo ar reachtaíocht náisiúnta faoina bhfuil an creidiúnaí i dteideal ús reachtúil ar íocaíocht dhéanach agus cúiteamh ar chostais aisghabhála i gcás inar shocraigh an féichiúnaí an méid atá dlite trí dhearbhú fritháirimh, cé go ndearnadh é tar éis dhul in éag na tréimhse conarthaí íocaíochta, mar gheall ar éifeacht chúlghabhálach an dearbhaithe sin ón tráth a bhí an fritháireamh indéanta.

29 De réir cásdlí socair, chun críche foráil de dhlí an Aontais a léiriú, gur gá ní hamháin foclaíocht na forála sin a mheas, ach freisin a comhthéacs agus na cuspóirí a shaothraítear sna rialacha a bhfuil sí mar chuid díobh (féach, chuige sin, breithiúnais an 17 Samhain 1983, *Merck*, 292/82, EU:C:1983:335, mír 12, agus an 30 Aibreán 2025, *Generalstaatsanwaltschaft Frankfurt am Main (Airgead tirim a onnmhairiú chuig an Rúis)*, C-246/24, EU:C:2025:295, mír 18 agus an cásdlí dá dtagraítear).

30 Sa chás seo, maidir le foclaíocht na bhforálacha a n-iarrtar a léiriú, ní mór a mheabhrú, faoi Airteagal 3(1) de Threoir 2011/7, nach mór do na Ballstáit a áirithiú, in idirbhearta tráchtála idir gnóthais, go bhfuil creidiúnaí i dteideal ús ar íocaíocht dhéanach, gan gá le meabhrúchán, ar choinníoll gur chomhlíon an creidiúnaí a oibleagáidí agus nach bhfuair sé an méid atá dlite in am, ach amháin mura bhfuil an féichiúnaí freagrach as an moill.

31 Faoi Airteagal 3(3)(a) den Treoir sin, i gcás ina gcomhlíontar na coinníollacha sin, tá an creidiúnaí i dteideal an úis sin ón lá tar éis dháta na híocaíochta nó tar éis dheireadh na tréimhse íocaíochta a shocraítear sa chonradh.

32 Foráiltear le hAirteagal 6(1) den Treoir sin go n-áiritheoidh na Ballstáit, i gcás ina dtiocfaidh ús ar íocaíocht dhéanach chun bheith iníoctha in idirbhearta tráchtála i gcomhréir le hAirteagal 3 di, go mbeidh an creidiúnaí i dteideal suim shocraithe de EUR 40 a fháil ón bhféichiúnaí, ar a laghad. Thairis sin, faoi Airteagal 6(2), ceanglaítear ar na Ballstáit a áirithiú go mbeidh an tsuim shocraithe sin iníoctha, fiú in éagmais meabhrúchán a seoladh chuig an bhféichiúnaí, agus go bhfuil sé beartaithe leis an tsuim sin an creidiúnaí a chúiteamh as na costais aisghabhála a tabhaíodh.

33 Dá bhrí sin, tá an t-ús ar íocaíocht dhéanach agus an ceart chun suim íosta shocraithe dá bhforáiltear i dTreoir 2011/7 le bheith iníoctha go huathoibríoch ar dhul in éag na tréimhse a leagtar síos i míreanna 3 go 5 d'Airteagal 3 den Treoir sin, ar choinníoll go gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar amach i mír 1 di (breithiúnas an 4 Bealtaine 2023, *ALD Automotive*, C-78/22, EU:C:2023:379, mír 25 agus an cásdlí dá dtagraítear).

34 Mar sin féin, ní mór a thabhairt faoi deara nach léir ó fhoclaíocht na bhforálacha dá dtagraítear i míreanna 30 go 32 den bhreithiúnas seo go rialaítear leo na coinníollacha faoinar féidir na héilimh a chomhfhreagraíonn don ús sin agus don tsuim shocraithe sin a chur ar ceal, i gcás inarb iomchuí, go háirithe toisc, mar atá sna príomhimeachtaí, nach ann a thuilleadh don phríomhéileamh as a n-eascraíonn siad.

35 Tacaítear leis an léiriú litriúil sin le comhthéacs na bhforálacha sin. Is fíor go bhforáiltear le Treoir 2011/7 go n-eascraíonn ceart an chreidiúnaí an tús sin a fháil agus an tsuim shocraithe sin as 'íocaíocht dhéanach'. Mar is léir ón sainmhíniú a leagtar amach in Airteagal 2(4) de Threoir 2011/7, arna léamh i gcomhar le hAirteagal 3(1) di, tagraíonn an coincheap sin d'aon íocaíocht nach ndéantar laistigh den tréimhse íocaíochta chonarthach nó reachtúil, i gcás ina bhfuil a oibleagáidí conarthacha agus dlíthiúla comhlíonta ag an gcreidiúnaí agus nach bhfuil an méid atá dlite faighte aige in am, ach amháin mura bhfuil an féichiúnaí freagrach as an moill.

36 Ina theannta sin, déantar an coincheap 'suim atá dlite' in Airteagal 3(1) den Treoir sin a shainmhíniú in Airteagal 2(5) de mar an phríomhshuim a ba cheart a íoc laistigh den tréimhse íocaíochta chonarthach nó reachtúil, lena n-áirítear na cánacha, na dleachtanna, na tobhaigh nó na muirir is infheidhme.

37 Mar sin féin, ní leagtar síos leis na sainmhínithe sin ná leis an gcoincheap 'ús ar íocaíocht dhéanach', a leagtar amach in Airteagal 2(5), ná, thairis sin, le haon fhoráil eile den Treoir sin na coinníollacha faoina bhféadfar na héilimh a chomhfhreagraíonn don ús sin agus don tsuim shocraithe sin a chur ar ceal, i gcás inarb iomchuí.

38 Tacaítear freisin leis an léiriú a leagtar amach i mír 34 den bhreithiúnas seo le cuspóir Threoir 2011/7. I gcomhréir le hAirteagal 1(1) di, is é is cuspóir do Threoir 2011/7 go gcuirfear in aghaidh íocaíochtaí déanacha in idirbhearta tráchtála chun dea-fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh a áirithiú, agus, ar an gcaoi sin, iomaíochas gnóthas, agus go háirithe iomaíochas fiontar beag agus meánmhéide a chothú.

39 I ndáil leis sin, is léir ó aithris 3 den Treoir sin go ndéanann íocaíochtaí déanacha difear diúltach do leachtacht gnóthas, go ndéanann siad a mbainistíocht airgeadais níos casta agus go mbaineann siad an bonn dá n-iomaíochas agus dá mbrabúsacht. Ar an gcaoi chéanna, de réir aithris 12 den Treoir sin, d'fhéadfadh moilleanna den sórt sin a bheith tarraingteach ó thaobh airgeadais de d'fhéichiúnaithe i gcás nach n-íoctar ús atá ard go leor mar thoradh orthu.

40 Dá bhrí sin, chinn an Chúirt gurb é is príomhaidhm na Treorach sin íocaíochtaí déanacha a dhíspreagadh agus creidiúnaithe a chosaint ar mhoilleanna den sórt sin (féach, chuige sin, breithiúnas an 1 Nollaig 2023, *X (Soláthairtí trealamh leighis)*, C-419/21, EU:C:2022:948, mír 26).

41 Mar sin féin, is léir freisin ón gcásdlí, chun an cuspóir dá dtagraítear in Airteagal 1(1) de a shaothrú, nach gcomhchuibhítear go hiomlán le Treoir 2011/7 na rialacha go léir a bhaineann le híocaíocht dhéanach in idirbhearta tráchtála (breithiúnas an 20 Deireadh Fómhair 2022, *A (Neamh-aisghabháil úis ar íocaíocht dhéanach)*, C-406/21, EU:C:2022:816, míreanna 51 agus 52 agus an cásdlí dá dtagraítear).

42 Ní leagtar síos leis an Treoir sin ach rialacha áirithe sa réimse sin, lena n-áirítear na rialacha sin a bhaineann le hús ar íocaíocht dhéanach agus le cúiteamh ar chostais aisghabhála (breithiúnas an 20 Deireadh Fómhair 2022, *A (Neamh-aisghabháil úis ar íocaíocht dhéanach)*, C-406/21, EU:C:2022:816, mír 53 agus an cásdlí dá dtagraítear).

43 Leanann sé ón méid sin roimhe seo, mar a thug an tAbhcóide Ginearálta faoi deara freisin i míreanna 39 agus 40 dá Thuairim, nach bhfuil sé i gceist le Treoir 2011/7 creat dlíthiúil ginearálta d'oibleagáidí conarthacha a bhunú, ach nach leagtar síos léi ach rialacha sonracha áirithe nach mór a ionchorprú sa dlí sibhialta agus tráchtála náisiúnta.

44 Dá bhrí sin, mar a thug an tAbhcóide Ginearálta faoi deara, go bunúsach, i mír 45 dá Thuairim, tá sé de shaoirse i gcónaí ag na Ballstáit rialáil a dhéanamh ar na sásraí lena múchtar éilimh a chomhfhreagraíonn d'ús ar íocaíocht dhéanach agus don tsuim shocraithe dá bhforáiltear le Treoir 2011/7, amhail sásra fritháirimh, ar choinníoll, áfach, nach mbaineann siad an bonn de na cuspóirí a shaothraítear leis an Treoir sin ná nach mbaineann siad a héifeacht phraiticiúil di (féach, chuige sin, breithiúnas an 15 Nollaig 2016, *Nemec*, C-256/15, EU:C:2016:954, mír 49 agus an cásdlí dá dtagraítear).

45 Sa chás seo, measann an chúirt a rinne an tarchur, go bunúsach, go bhféadfadh an éifeacht chúlghabhálach lena gceanglaítear go huathoibríoch, faoin dlí náisiúnta, dearbhú fritháirimh a bheith ar neamhréir leis an Treoir sin, lena gceanglaítear go n-aithneofaí go bhfuil sé de cheart ag an gcreidiúnaí ús a éileamh ar íocaíocht dhéanach agus cúiteamh as costais aisghabhála i gcás ina ndearnadh íocaíocht a éilimh tar éis dhul in éag na tréimhse conarthaí dá bhforáiltear.

46 I ndáil leis sin, ós rud é nach gcuirtear na héilimh chómhalartacha ar ceal ar dháta an dearbhaithe fritháirimh, ach ar an dáta níos luaithe ar ar féidir fritháireamh a dhéanamh, i gcomhréir le hAirteagal 499 den Chód Sibhialta, ní féidir leis na héilimh sin a bheith ina gcúis le haon cheart chun úis ar íocaíocht dhéanach ón dáta a gcuirtear iad ar ceal.

47 Thairis sin, ós rud é nach mbaineann caillteanas cirt chun an leasa sin le dearbhú fritháirimh a bhfuil éifeacht chúlghabhálach aige, ach go bhfuil sé mar iarmhairt aige go meastar nach raibh an ceart sin ann riamh, ní bhaineann sé le hábhar go bhféadfadh ús arna ríomh ar bhonn rátaí éagsúla ag brath ar chineál dlíthiúil, conarthach nó cúiteach na n-éileamh lena mbaineann a bheith mar thoradh ar fhritháireamh éileamh, i gcás íocaíocht dhéanach.

48 Maidir leis an bhfíoras, tar éis dearbhú fritháirimh le héifeacht chúlghabhálach, nach bhfuil an creidiúnaí a bhfuil an dearbhú sin dírithe air i dteideal cúiteamh a fháil as costais aisghabhála, ba cheart a thabhairt faoi deara, go deimhin, go bhfuil sé beartaithe le Treoir 2011/7, go háirithe Airteagal 6(1) agus (2) di, ní hamháin íocaíocht dhéanach a dhíspreagadh, trí chosc a chur ar a tarraingteacht airgeadais d'fhéichiúnaithe mar gheall ar an ús íseal nó an easpa úis a ghearrtar i gcás den sórt sin, ach freisin cosaint éifeachtach a sholáthar do chreidiúnaithe ar íocaíocht dhéanach den sórt sin, trína áirithiú go mbeidh rochtain acu ar an gcúiteamh is iomláine is féidir as costais aisghabhála a tabhaíodh (féach, chuige sin, breithiúnas an 20 Deireadh Fómhair 2022, *BFF Finance Iberia*, C-585/20, EU:C:2022:806, mír 36 agus an cásdlí dá dtagraítear).

49 Mar sin féin, is léir ó Airteagal 6(1) den Treoir sin go n-eascraíonn an ceart chun na híos-suime socraithe dá bhforáiltear san fhoráil sin faoi na coinníollacha céanna leis na coinníollacha a leagtar síos in Airteagal 3 den Treoir sin chun ús a ghearradh ar íocaíocht dhéanach. Dá bhrí sin, ní féidir aon cheart chun suim shocraithe den sórt sin teacht chun cinn in éagmais ceart chun leasa den sórt sin.

50 Is fíor go bhféadfadh creidiúnaí, i gcás nach bhfaigheann sé íocaíocht laistigh den tréimhse fhorordaithe, bearta a dhéanamh chun a éileamh a aisghabháil agus, ar an gcaoi sin, costais áirithe a thabhú nach mbeidh sé in ann a aisghabháil mar thoradh ar éifeacht chúlghabhálach an ráitis fritháirimh. Ní mór d'aon ghnóthas creidmheasa a chuirtear ar an eolas de ghnáth, áfach, machnamh a dhéanamh ar an bhféidearthacht go ndéanfaí fritháireamh den sórt sin a luaithe a thiocfaidh sé chun bheith, ag an am céanna, ina fhéichiúnaí agus ina chreidiúnaí de chuid gnóthais eile.

51 Sa chás seo, mar is léir ó mhíreanna 14 agus 18 den bhreithiúnas seo, chuaigh an tréimhse chun an t-éileamh ar dhamáistí a íoc, mar a shocraigh cuideachta C. ina litir fógra fhoirmiúil an 15 Feabhra 2022, in éag an 7 Márta 2022, cé gur tháinig na 10 n-éileamh a bhí ag E. i gcoinne chuideachta C. ó shonraisc lenar socraíodh spriocdhátaí íocaíochta a bhí dlite idir mí Feabhra agus mí Mheán Fómhair 2022. In imthosca den sórt sin, faoi réir fíorú ag an gcúirt a rinne an tarchur, bhí an fhéidearthacht go ndéanfadh cuideachta C. dearbhú fritháirimh go hiomlán intuartha maidir le héilimh chuideachta E. tar éis an 7 Márta 2022.

52 Ar an taobh eile, mar a luaigh Rialtas na hÍsiltíre go bunúsach, ní urramófaí cuspóirí Threoir 2011/7 dá mba rud é nach raibh aon ús agus costais aisghabhála a tabhaíodh sularbh fhéidir fritháireamh a dhéanamh, faoi na forálacha náisiúnta ábhartha, dlite a thuilleadh don pháirtí lena mbaineann ar an bhforas gur fritháiríodh iad.

53 I gcás den sórt sin, ní mór don chreidiúnaí leas a bhaint as na cearta dá bhforáiltear leis an Treoir sin agus, dá bhrí sin, ús a fháil ar íocaíocht dhéanach ar an bpríomhshuim atá dlite, go dtí an dáta a bhí sé indéanta fritháireamh a dhéanamh, chomh maith le cúiteamh ar chostais aisghabhála a tabhaíodh suas go dtí an dáta sin.

54 I bhfianaise an mhéid sin roimhe seo, is é an freagra ar an gceist a tharchuirtear ná nach mór Airteagal 3(1) agus (3)(a) agus Airteagal 6(1) agus (2) de Threoir 2011/7 a léiriú sa chaoi nach gcuirtear cosc leo ar reachtaíocht náisiúnta lena bhforáiltear nach bhfuil ús reachtúil ar íocaíocht dhéanach agus cúiteamh ar chostais aisghabhála iníoctha leis an gcreidiúnaí i gcás inar shocraigh an féichiúnaí an méid atá dlite trí bhíthin ráiteas fritháirimh, arna chur isteach tar éis dhul in éag na tréimhse conarthaí íocaíochta, a bhfuil éifeacht chúlghabhálach an dearbhaithe sin ón uair a bhí an fritháireamh sin indéanta.

Costais

55 Ós rud é, a mhéid a bhaineann sé leis na páirtithe sna príomhimeachtaí, go bhfuil na himeachtaí mar chéim sa chás os comhair na cúirte a rinne an tarchur, baineann ceist na gcostas leis an gcúirt sin. Níl na costais a tabhaíodh trí bharúlacha a chur faoi bhráid na Cúirte, seachas costais na bpáirtithe sin, inghnóthaithe.

Ar na forais sin, rialaíonn an Chúirt (an Ceathrú Dlísheomra) mar seo a leanas:

Maidir le hAirteagal 3(1) agus (3)(a) agus Airteagal 6(1) agus (2) de Threoir 2011/7/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 maidir le cur in aghaidh íocaíochtaí déanacha in idirbhearta tráchtála,

ní mór léiriú a dhéanamh mar seo a leanas:

ní chuirtear cosc leo ar reachtaíocht náisiúnta lena bhforáiltear nach bhfuil ús reachtúil ar íocaíocht dhéanach agus cúiteamh ar chostais aisghabhála iníoctha leis an gcreidiúnaí i gcás inar shocraigh an féichiúnaí an méid atá dlite trí bhíthin ráiteas fritháirimh, arna chur isteach tar éis dhul in éag na tréimhse conarthaí íocaíochta, a bhfuil éifeacht chúlghabhálach an dearbhaithe sin ón uair a bhí an fritháireamh sin indéanta.

[Sínithe]